

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI ROLNICTWA

I ROZWOJU WSI

(NR 100)

z dnia 25 czerwca 2025 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 100)

25 czerwca 2025 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradująca pod przewodnictwem posała **Mirostawa Maliszewskiego (PSL-TD)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. (druk nr 1295) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 1364) w zakresie:

- 1) części budżetowej 32 – Rolnictwo:
 - a) dochody i wydatki,
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
 - c) dotacje podmiotowe i celowe;
- 2) części budżetowej 33 – Rozwój wsi:
 - a) dochody i wydatki,
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
 - c) dotacje podmiotowe i celowe;
- 3) części budżetowej 35 – Rynki rolne:
 - a) dochody i wydatki,
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
- 4) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 7, 8, 12, 18, 30, 50 i 69;
- 5) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 010 – Rolnictwo i łowiectwo:
 - a) dochody i wydatki,
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
 - c) dotacje podmiotowe;
- 6) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów;
- 7) dotacji przedmiotowych i podmiotowych;
- 8) programów wieloletnich w układzie zadaniowym;
- 9) agencji wykonawczych:
 - a) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
 - b) Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz z Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa,
 - c) Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych;

10) państwowych osób prawnych:

- a) Polskiego Klubu Wyścigów Konnych,
- b) Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie,
- c) Dolnośląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- d) Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- e) Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- f) Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- g) Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- h) Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- i) Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- j) Opolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- k) Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- l) Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- m) Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- n) Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- o) Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- p) Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- q) Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- r) Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

W posiedzeniu udział wzięli: **Stefan Krajewski** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Barbara Styczeń** zastępca dyrektora Departamentu Instytucji Płatniczej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Tomasz Nawrocki** zastępca prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wraz ze współpracownikami, **Tomasz Ciodyk** zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz ze współpracownikami, **Rafał Ostrowski** dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Władysław Serafin** prezes Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, **Małgorzata Ramatowska** główny specjalista Krajowej Rady Izb Rolniczych oraz **Marek Wroński** członek Rady Krajowej Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Dariusz Myrcha**, **Anna Rajewska**, **Igor Wielgołaski** i **Jarosław Żołądź** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dzień dobry.

Otwieram posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Witam państwa posłów. Witam przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na czele z panem ministrem Stefanem Krajewskim oraz przedstawicieli Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z zastępcą dyrektora generalnego panem Tomaszem Ciodykiem. Witam przedstawicieli Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz innych instytucji. Witam przedstawicieli Ministerstwa Finansów i Najwyższej Izby Kontroli wraz z dyrektorem Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi panem Rafałem Ostrowskim oraz wszystkich przybyłych gości.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia został państwu dostarczony. Obejmuje on rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r., które znajduje się w druku nr 1295, wraz z analizą NIK zawartą w druku nr 1364.

Sprawozdanie będziemy rozpatrywać w zakresie: części budżetowej 32 – Rolnictwo (dochody i wydatki, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych oraz dotacje podmiotowe i celowe), części budżetowej 33 – Rozwój wsi (dochody i wydatki, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych oraz dotacje podmiotowe i celowe), części budżetowej 35 – Rynki rolne

(dochody i wydatki oraz wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych), części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji 7, 8, 12, 18, 30, 50 i 69, części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem w zakresie działu 010 – Rolnictwo i łowiectwo (dochody i wydatki, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych i dotacje podmiotowe), zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów, dotacji przedmiotowych i podmiotowych, programów wieloletnich w układzie zadaniowym, agencji wykonawczych, czyli Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (KOWR) wraz z Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP) oraz Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU), a także państwowych osób prawnych, czyli Polskiego Klubu Wyścigów Konnych, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oraz 16 wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego (ODR).

Czy są uwagi do porządku obrad? Bardzo proszę, pan przewodniczący Robert Telus.

Posel Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję. Zabieram głos w kwestii rozszerzenia porządku dziennego.

Droży państwo, panie przewodniczący, szanowna Komisjo, nie ma w tej chwili nic ważniejszego niż umowa ze Wspólnym Rynkiem Południa (Mercosur). To jedna z najważniejszych spraw. Dziś o godzinie 13.00 miały się odbyć obrady Komisji. Pan przewodniczący odwołał to posiedzenie bez uzgodnienia, a nawet bez poinformowania prezydium, z jakiego powodu to robi. Po pierwsze albo jest poważny powód, co dobrze rozumiemy, to wtedy proszę o wytłumaczenie, dlaczego bardzo ważna uchwała dotycząca Mercosur jest usunięta z porządku, albo nie ma poważnego powodu, więc bardzo proszę o wpisanie tego jako kolejnego punktu do dzisiejszego porządku obrad. Dlaczego? Chyba nie muszę państwu tłumaczyć, jak bardzo ważne jest to, żebyśmy mogli przeprzeć i przegłosować tę uchwałę.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Tak. Chciałem o tym powiedzieć w dalszej części prac Komisji.

Sprawa odwołania obrad Komisji o godzinie 13.00 wynika z tego, że był plan, aby w tym posiedzeniu Komisji uczestniczył minister Czesław Siekierski, żeby poinformował członków Komisji i gości o efektach rozmów w sprawie umowy Unii Europejskiej z Ukrainą w zakresie handlu, a także o stanie umowy z krajami grupy Mercosur i jej konsekwencjach. Nastąpiła pewna kolizja, bo w tym samym czasie odbywa się posiedzenie Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa (AGRIFISH) w Luksemburgu. Z tego, co wiem, dzisiaj pan minister prowadzi rozmowy z francuskim ministrem rolnictwa w Paryżu. To jest jedyna przyczyna odwołania tego posiedzenia.

W związku z tym uważam, że nie ma potrzeby rozszerzać porządku. W tej kwestii zwołamy następne posiedzenie Komisji w kolejnym tygodniu sejmowym. Proszę, panie przewodniczący.

Posel Robert Telus (PiS):

Rozumiem. Myślę, że jest to argument. Sądę jednak, że oprócz ministra są wiceministrowie, więc moglibyśmy tę uchwałę procedować. Myślę, że to jest na tyle ważne, że powinniśmy ją procedować, ale skoro tak uważacie, to jest wasza decyzja.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Myślę, że informacja ministra po tych rozmowach i po posiedzeniu AGRIFISH będzie bardziej pełna. Wtedy ewentualne przyjęcie uchwały w takiej czy innej wersji będzie też wynikało z tych informacji, które przekaże minister. Dziękuję jednak za zainteresowanie tematem. To jest jedyna przyczyna odwołania posiedzenia. Żadnej innej nie ma. Prosiłbym, żeby nie sugerować jakiegось innego podtekstu.

Przystępujemy zatem do realizacji porządku dziennego. Proszę pana ministra Stefana Krajewskiego o przedstawienie informacji. Tylko też bym prosił, panie ministrze, żeby zrobić to syntetycznie, dlatego że wszyscy posłowie mają materiał, więc nie ma konieczności precyzyjnego omawiania poszczególnych działów.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Stefan Krajewski:

Dobrze.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MRiRW Stefan Krajewski:

Szanowny panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, szanowni państwo, szczegółowe dane dotyczące wykonania budżetu na rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne oraz rybołówstwo w 2024 r. przedstawiliśmy Wysokiej Komisji w przekazanych materiałach. Dlatego też, tak jak pan przewodniczący sugerował, będę się skupiał jedynie na najważniejszych zagadnieniach.

Ogółem dochody MRiRW w 2024 r. w częściach 32 – Rolnictwo, 33 – Rozwój wsi oraz 35 – Rynki rolne zostały zrealizowane w kwocie 2 020 968 tys. zł. Stanowi to 109% planu. Z tego w części 32 zrealizowano je w kwocie 67 312 tys. zł, w części 33 – 1 952 999 tys. zł, a w części 35 – 657 tys. zł.

Główne źródła dochodów w części 32 – Rolnictwo stanowiły opłaty pobierane przez Krajową Stację Chemiczno-Rolniczą z tytułu badań laboratoryjnych, wpłaty z tytułu opłat rejestrowych i za udostępnianie wyników badań, które są pobierane przez COBORU, opłaty pobierane przez Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt za prowadzenie oceny wartości użytkowej i hodowlanej oraz opłaty pobierane przez laboratorium referencyjne badające mleko, opłaty pobierane przez Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa za badania laboratoryjne, opłaty za czynności kontrolne wykonywane przez graniczne inspektoraty weterynarii, opłaty za zezwolenia na sprawdzanie i rejestrację środków ochrony roślin, wpływy ze sprzedaży wyrobów oraz najmu i dzierżawy składników majątkowych przez szkoły rolnicze.

Główne źródła dochodów w części 33 – Rozwój wsi stanowiły wpłaty związane z rozliczaniem nadwyżki środków finansowych KOWR i ZWRSP, a także wpływy z ARiMR z tytułu zwrotu niewykorzystanych dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem przez beneficjentów.

W części 35 – Rynki rolne główne źródła dochodów stanowiły opłaty pobierane przez Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (GIJHARS) za egzaminy kwalifikacyjne oraz badania laboratoryjne w zakresie oceny jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

Jeśli chodzi o wydatki, to ze środków budżetu krajowego w częściach budżetowych 32, 33 i 35 w 2024 r. wydatkowanych zostało 12 845 123 tys. zł. Wykonanie wydatków wyniosło 93% planu po zmianach. Z tego w części 32 – Rolnictwo zrealizowano wydatki w kwocie 2 398 708 tys. zł, w części 33 – Rozwój wsi w wysokości 10 371 166 tys. zł, a w części 35 – Rynki rolne w kwocie 75 249 tys. zł. Wydatki te zostały uzupełnione środkami z budżetów wojewodów w wysokości 5 209 497 tys. zł i środkami z budżetu unijnego wydatkowanymi w 2024 r. w łącznej kwocie 23 911 866 tys. zł na finansowanie płatności bezpośrednich oraz programów i mechanizmów unijnych.

Wydatki na rolnictwo łącznie z Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i środkami z Unii Europejskiej w łącznej kwocie 71 557 428 tys. zł umożliwiły realizację zadań planowanych na 2024 r. Do najistotniejszych zadań realizowanych z budżetu krajowego należą wydatki na zadania z zakresu krajowej działalności pomocowej, które realizowane są przez ARiMR, które wyniosły ponad 3 600 000 tys. zł, dopłaty do paliwa rolniczego w wysokości ponad 1 900 000 tys. zł oraz dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w wysokości 628 000 tys. zł.

Z budżetu środków europejskich w 2024 r. agencja płatnicza wypłaciła kwotę 23 472 972 tys. zł, z czego 16 897 223 tys. zł na finansowanie wspólnej polityki rolnej (WPR) w ramach I filaru, 4 972 613 tys. zł na finansowanie „Programu rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014–2020” (PROW), a 1 603 136 tys. zł na finansowanie „Planu strategicznego dla wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027” (PS WPR). Ponadto z funduszu pomocy udzielono wsparcia finansowego dla producentów rolnych w 2024 r. w wysokości ponad 2 000 000 tys. zł łącznie. Kwotę tę przeznaczono na pomoc dla producentów zbóż, którym zagraża utrata płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym, które są spowodowane agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy.

Wydatki na 2024 r. w części 32 – Rolnictwo, które w planie po zmianach zostały określone na kwotę 2 682 730 tys. zł, zostały zrealizowane w wysokości 2 398 708 tys. zł. Z tej części budżetowej finansowane są jednostki budżetowe, w tym 63 szkoły rolnicze i COBORU, a w formie dotacji przedmiotowych zadania z zakresu postępu biologicznego w produkcjach roślinnej

i zwierzęcej oraz rolnictwa ekologicznego lub też w formie dotacji celowych, m.in. dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Finansowany jest również program wieloletni pod nazwą „Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego”, a także zadania zlecone instytutom badawczym w zakresie m.in. systemu zbierania i wykorzystywania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych (FADN).

Przeciętne zatrudnienie w części 32 – Rolnictwo w 2024 r. wyniosło 5761 osób. Liczba ta nie uwzględnia pracowników COBORU oraz Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi. Łącznie wydatki na wynagrodzenia wyniosły 687 321 tys. zł, lecz właśnie bez wspomnianych przeze mnie COBORU i instytutu narodowego.

Na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE w części 32 wydatkowano 75 698 tys. zł. Środki przeznaczono głównie na pomoc techniczną w ramach PROW 2014–2020, PS WPR 2023–2027 w kwocie 59 000 440 tys. zł oraz na programy unijne realizowane przez szkoły rolnicze, w tym „Fundusze europejskie na infrastrukturę, klimat, środowisko” (FEnIKS) w latach 2021–2027, program „Edukacja” w ramach mechanizmu finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014–2021 oraz fundusze europejskie dla województw na lata 2021–2027 w łącznej kwocie 14 378 tys. zł. Z budżetu środków europejskich na realizację projektów przez szkoły rolnicze wydatkowano 9302 tys. zł.

Jeśli chodzi o część 33 – Rozwój wsi, to w planie po zmianach na 2024 r. wydatki określono na kwotę 10 959 053 tys. zł. Zostały one zrealizowane w wysokości 10 371 166 tys. zł. Wydatki w tej części budżetowej przeznaczone były głównie na realizację zadań ARiMR, Centrum Doradztwa Rolniczego i wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego oraz KOWR.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zrealizowała wydatki m.in. na pomoc w związku z niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi oraz z powodzią w kwocie ponad 1 250 000 tys. zł, dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i częściową spłatę kapitału w wysokości ponad 952 000 tys. zł, pomoc dla producentów kukurydzy w kwocie ponad 717 000 tys. zł, pomoc dla kół gospodyń wiejskich w wysokości prawie 209 000 tys. zł, finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunków bydło, owce, kozy, świny lub konie w kwocie prawie 198 000 tys. zł oraz pomoc dla producentów świń w wysokości niemal 130 000 tys. zł.

Przeciętne zatrudnienie w części 33 – Rozwój wsi w 2024 r. wyniosło 97 osób, nie licząc ARiMR, KOWR i jednostek doradztwa rolniczego. Łącznie wydatki na wynagrodzenia wyniosły 17 056 tys. zł.

Wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE w 2024 r. wyniosły 4 115 492 tys. zł, przy czym ARiMR środki w kwocie 4 081 017 tys. zł wykorzystwała na współfinansowanie PROW 2014–2020, I filaru WPR oraz PS WPR 2023–2027 i pomoc techniczną PROW 2014–2020. Z budżetu środków europejskich w części 33 – Rozwój wsi wykorzystano kwotę 23 472 972 tys. zł. To jest prawie 100% planu po zmianach.

Wydatki w części 35 – Rynki rolne określono na kwotę 76 421 tys. zł. Zostały one zrealizowane w wysokości 75 249 tys. zł. Wydatki w tej części budżetowej były przeznaczone głównie na realizację zadań GIJHARS.

W 2024 r. przeciętne zatrudnienie w części 35 – Rynki rolne wyniosło 299 osób. Łączne wydatki na wynagrodzenia wyniosły 43 493 tys. zł.

Jeśli chodzi o część 85 – Budżety wojewodów ogółem, to dochody budżetowe wojewodów w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo w ramach tej części wyniosły 376 015 tys. zł. Główną pozycję stanowiły dochody za czynności urzędowe z zakresu nadzoru weterynaryjnego oraz oceny polowej i laboratoryjnej materiału siewnego, a także granicznej kontroli fitosanitarnej.

W 2024 r. wydatki ogółem w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo w ramach części 85 zrealizowane zostały w kwocie 5 290 497 tys. zł. Stanowi to 96% planu po zmianach. Wydatki budżetowe wojewodów przeznaczone były na dopłaty do paliwa rolniczego, sfinansowanie działalności statutowej państwowych jednostek budżetowych oraz zadania z zakresu rolnictwa, czyli zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, prace geodezyjno-urządzeniowe na potrzeby rolnictwa oraz dotacje dla spółek wodnych.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, przedstawiając najistotniejsze informacje o wykonaniu budżetu na rolnictwo w 2024 r., pragnę podkreślić, iż został on zrealizowany w sposób celowy i oszczędny oraz z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów. Najwyższa

Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w częściach 32, 33 i 35, jak również w części 62 – Rybołówstwo. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Bardzo dziękuję.

Teraz proszę pana Rafała Ostrowskiego, dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi NIK, o przedstawienie opinii na temat sprawozdania.

Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli Rafał Ostrowski:

Dziękuję.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, pozwolę sobie dosyć mocno skrócić swoją wypowiedź z uwagi na to, że ze strony pana ministra padło już wiele danych statystycznych. Skupię się więc stricte na naszych kwestiach kontrolnych.

Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w częściach 32 – Rolnictwo, 33 – Rozwój wsi oraz 35 – Rynki rolne. Ocena ta jest efektem wyników kontroli przeprowadzonej w MRiRW. W kontrolowanych częściach zgodnie z przepisami blokowano planowane wydatki i prawidłowo dokonywano zmian planów wydatków. Przekazywanie, wykorzystywanie i rozliczanie dotacji z budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich były prawidłowe. Nie stwierdzono nieprawidłowości przy wykorzystaniu środków z rezerw celowych. Badanie próby wydatków w częściach 33 i 35, w tym na umowy-zlecenia, umowy o dzieło i umowy eksperckie, wykazało, że dokonywano ich zgodnie z planem finansowym, a także gospodarnie, celowo i legalnie.

W części 32 kolejny rok z rzędu stwierdzono nieprawidłowość w zakresie wydatków na działalność informacyjno-promocyjną. Nieprawidłowość ta polegała na niecelowym i niegospodarnym wydatkowaniu kwoty w wysokości 197 tys. zł, ponieważ ministerstwo, zlecając zadania informacyjno-promocyjne, nie określiło wymagań w zakresie realizacji zleconych zadań – ani celu, jaki powinien być osiągnięty, ani też miernika skuteczności jego realizacji. Ponadto w 2024 r. w części 32 niecelowo i niegospodarnie wydatkowano kwotę 18 tys. zł w związku z zatrudnieniem biegłego do kontroli przeprowadzonej w państwowym instytucie badawczym, który jest nadzorowany przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi. Natomiast nieprawidłowości te absolutnie nie miały wpływu na ocenę wykonania budżetu państwa.

W MRiRW prawidłowo sporządzono sprawozdania budżetowe za 2024 r. oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2024 r. Wobec stwierdzonych nieprawidłowości NIK skierowała wniosek do ministra rolnictwa i rozwoju wsi o wzmocnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w zakresie dokonywania wydatków na działalność informacyjno-promocyjną oraz usługi doradcze i eksperckie z uwzględnieniem zasad celowości i racjonalnego wydatkowania środków publicznych.

Szanowni państwo, NIK pozytywnie oceniła również wykonanie planu finansowego ARiMR w 2024 r., a także realizację przez tę agencję zadań finansowanych z udziałem środków z budżetu UE. Agencja prawidłowo dokonywała zmian planu finansowego. Badanie prób przychodów i należności przeterminowanych oraz wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego nie wykazało nieprawidłowości. W 2024 r. agencja prawidłowo gospodarowała wolnymi środkami. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wydatków na zadania finansowane z udziałem środków z budżetu UE.

W zakresie wydatków dokonywanych w ramach planu finansowego stwierdzono nieprawidłowość polegającą na zawarciu nierzetelnej umowy o współpracę na kwotę 155 tys. zł. Umowa ta dotyczyła usług konsultingu i doradztwa. Stwierdzona nieprawidłowość nie miała wpływu na ocenę kontrolowanej działalności. W związku z nieprawidłowością NIK skierowała wniosek o rzetelne zawieranie umów na usługi doradcze i eksperckie.

Sprawozdanie budżetowe oraz sprawozdanie w zakresie operacji finansowych ARiMR za 2024 r. sporządzono na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. Zrobiono to prawidłowo pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym oraz terminowo.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, NIK pozytywnie oceniła wykonanie planów finansowego KOWR oraz ZWRSP ustalonych na 2024 r. Pozytywnie oceniono również realizację w 2024 r. zadań finansowanych z udziałem środków z budżetu UE. Badanie próby należności przeterminowanych dotyczących KOWR i zasobu nie wykazało nieprawidłowości. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa prawidłowo dokonywał zmian w swoim planie finansowym

oraz w planie ZWRSP. Wydatki zasobu zostały poniesione zgodnie z planem finansowym oraz z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, które są określone w ustawie o finansach publicznych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wydatkowania środków z budżetu UE. Otrzymane dotacje zostały wykorzystane na cele określone w umowach. Prawidłowo też gospodarowano wolnymi środkami.

Kontrola próby wydatków KOWR wykazała brak docelowych mierników dla kampanii „#KupujŚwiadomie – Jarmark Bożonarodzeniowy”. Skutkowało to wydatkowaniem 1156 tys. zł z naruszeniem art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych. Ponadto KOWR nierzetelnie zaplanował środki w kwocie 15 000 tys. zł na wsparcie działań rozwojowych i inwestycyjnych. Nie skutkowało to jednak poniesieniem wydatków. Stwierdzone nieprawidłowości nie miały wpływu na ocenę kontrolowanej działalności.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami NIK sformułowała wnioski pokontrolne. Zalecono rzetelne planowanie wydatków zgłaszanych na etapie opracowywania planu finansowego KOWR, a także dokonywanie rzetelnej analizy potrzeb i określenie wymiernych wskaźników dla prowadzonych kampanii w ramach działań informacyjno-promocyjnych.

Sprawozdania budżetowe oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych za 2024 r., zarówno jeśli chodzi o KOWR, jak i ZWRSP, zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym oraz terminowo na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

Kończąc, pragnę krótko przedstawić analizę wykonania budżetu wojewodów w części 85 w zakresie działu 010 – Rolnictwo i łowiectwo. W badaniu wydatków tego działu stwierdzono nieprawidłowości w 3 urzędach wojewódzkich.

Wojewoda lubelski do końca 2024 r. nie rozpatrzył wniosków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego z 2022 r. o udzielenie dotacji na wypłatę odszkodowań za szkody łowieckie, które zostały wyrządzone przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną. Przez ponad 15 miesięcy nie podejmował żadnych działań w tym zakresie.

W Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim przez błąd pracownika nierzetelnie skalkulowano zapotrzebowanie w 2024 r. na środki z rezerwy celowej w poz. 7. Chodzi o dopłaty do paliwa rolniczego, które są przeznaczone na sfinansowanie zwrotu producentom rolnym części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, który jest wykorzystywany do produkcji rolnej, jak również o pokrycie kosztów gminy związanych z realizacją tego zadania. Skutkowało to zaniżeniem o 40 000 tys. zł środków zaplanowanych w ramach tej rezerwy.

W Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim ustalono, że nie wszystkie umowy na usługi doradcze i eksperckie zawierały postanowienia zabezpieczające interesy zlecającego usługę, przy czym spośród 10 umów objętych kontrolą nieprawidłowość stwierdzono w 7 umowach, w tym w umowie na obsługę rachunkowo-księgową Rejonowego Związku Spółek Wodnych w Myśliborzu w likwidacji. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie słyszę. A ktoś z gości?

Zgłasza się pan prezes Władysław Serafin. Bardzo proszę, tylko tak skrupulatnie czasowo, panie prezesie.

Prezes Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych Władysław Serafin:

Dziękuję.

Panie przewodniczący, panie posłanki i panowie posłowie, szanowni państwo, jesteśmy dzisiaj w kosmosie. Sięgnęliśmy kosmosu, ale w MRiRW sięgnęliśmy troszkę dna. Otóż nikt z państwa przez półtora roku nie reagował na zgłaszanie przez statutowego prezesa związku nadużyć powstających w MRiRW. Tak samo nie reagowała NIK. Dziwię się, panie dyrektorze, bo dziesiątki pism leżą w NIK. Mam potwierdzenia. Wszystko jest udokumentowane. Wzmianka jest nawet w waszych raportach z kontroli. Natomiast żadnych działań nie podjęto i państwo o tym nie informują.

Otóż chcę zdecydowanie oświadczyć, że w MRiRW w ubiegłym roku doszło do defraudacji czy nielegalnej wypłaty ponad 200 000 tys. zł. Za chwilę inni państwo się zdenerwują, gdy powiem, że to dotyczy kół gospodyń wiejskich (KGW). Proszę wysłuchać. Jako komisja

sejmowa w ubiegłym roku brali państwo udział w uchwalaniu ustawy o zmianie ustaw o społeczno-zawodowych organizacjach rolników i o KGW. Ta ustawa była fikcyjna. Minister wprowadził w błąd i Sejm, i premiera. Na podstawie tego wydatkowano niezgodnie z ustawą o finansach publicznych 209 000 tys. zł, a w ciągu ostatnich 6 lat – prawie 1 000 000 tys. zł.

Otóż zdecydowanie oświadczam organom państwa, że art. 127 ustawy o finansach publicznych mówi, że można wspierać działalność organizacji pozarządowych i społecznych, ale wyłącznie w formie konkursów i przetargów na zamówienia i cele określone przez państwo. Finansowanie działalności statutowej jednej z setek organizacji nie jest działalnością publiczną. Nie jest też realizacją zadań polityki rolnej państwa ani zadaniem państwowym. Statut każdej organizacji to jest realizacja celów członków, a nie państwa, jak również nie polityki rolnej.

Rozporządzenia, na podstawie których ARiMR wypłaca te pieniądze, są sfałszowane. Oświadczam to państwu. Każdy może to za chwilę sprawdzić.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Panie prezesie, sądzę, że sala osiągnęła ten stan, który pan przewidywał.

Prezes KZRKiOR Władysław Serafin:

Ale już kończę. Panie przewodniczący, zgłaszam poważne przestępstwo nadużycia.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Robił to już pan kilkakrotnie i...

Prezes KZRKiOR Władysław Serafin:

Dobrze, dobrze. Wiem, że państwa to nudzi, więc chcę zakończyć puentą, to znaczy wnioskiem. To nie jest tak, że będą się państwo niecierpliwić, bo minuty uciekają. Tu miliony uciekają.

Nie ma podstawy prawnej. Nie było i nie ma podstawy prawnej do wypłacania organizacjom KGW zrzeszonym w organizacji kółek rolniczych żadnej złotówki. To samo dotyczy KGW działających w oparciu o tamtą ustawę. Dlaczego mam prawo tak powiedzieć? Bo ta ustawa pozbawiła naszą organizację członków. W tej chwili w organizacji kółek... Panie przewodniczący, to nie są żarty. Od 2018 r. nie możemy utworzyć KGW przy kółkach rolniczych, a historycznie tworzyliśmy je przez 150 lat.

Minister rolnictwa i rozwoju wsi nie reaguje, tylko dalej popełnia błędy, które określam mianem przestępstw. Oczywiście zawiadomię właściwe organy państwa, ale poświadczam, że w art. 23a ustawy o KGW nie ma podwójnego finansowania z budżetu państwa.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję bardzo, panie prezesie.

Prezes KZRKiOR Władysław Serafin:

W ten sposób wydano kilkaset milionów złotych. Tego, co państwu mówię, nie może przykrywać wasza niecierpliwość, bo zawiadamiam organ państwa. Robię to już może po raz piąty, ale złożyłem również stosowne zawiadomienia.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

My to wszystko rozumiemy, panie prezesie.

Prezes KZRKiOR Władysław Serafin:

Dlatego uważam, że MRiRW pracuje w oparciu o fałszywe przepisy, które wytworzono w tamtych latach. Nielegalnie wydaje pieniądze podatników.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Dziękuję. Słyszał to minister i słyszeli to przedstawiciele NIK.

Zamykam dyskusję.

Szanowni państwo, czy jest sprzeciw wobec przyjęcia przedstawionego sprawozdania z wykonania budżetu państwa za 2024 r.? Nie widzę, nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja uchwaliła opinię dla Komisji Finansów Publicznych.

Przechodzimy do wyboru posła upoważnionego do przedstawienia opinii na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Proponuję, aby Komisja upoważniła pana posła Kazimierza Plocke. Czy pan poseł wyraża zgodę?

Posel Kazimierz Plocke (KO):

Tak. Wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Mirosław Maliszewski (PSL-TD):

Czy są inne kandydatury? Nie słyszę. Czy ktoś z państwa jest przeciwny temu, aby Komisję reprezentował pan poseł Kazimierz Plocke? Nie słyszę. Stwierdzam zatem, że Komisja upoważniła pana posła Kazimierza Plocke do przedstawienia opinii na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzania w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu.

Zamykam posiedzenie. Dziękuję państwu.